

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Dinár, Amerikába 20 Dinár. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegek között és nyílttér 1-50 Dinár, rendes 1-10 Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többes számon engedély.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. május 13.

20. Szám.

Oceán repülők.

A repülés problémája még koránt sincs véglegesen megoldva s az emberek már is oly csodás dolgokat végeznek repülőgépekkel, hogy az elvégzett teljesítményekre csak a legnagyobb csodálattal tekinthetünk. Bámulatos az a bátorság, amely áthatja az embereket, mikor gépjükkel a levegőbe merészkednek olyan útra, ahol előre láthatóan a biztos halál leselkedik rájuk.

Amint maga az ember nem tökéletes, úgy ő sem tud tökéletes dolgot előállítani. A gép csodálatos tökéletességgel dolgozik látszólag, de egy igen kicsi hiba folytán megszűnik működni, az ember akaratára nem reagál, működése megakad s míg előbb munkateljesítménye megfizetethető volt; most csak puszta anyag az érték.

A repülőgép még igen fiatal, de már igen sok halálös áldozatot szedett, míg az emberek addig tudták fejleszteni, hogy őket ne csak a La Manche csatornán, de az Oceánon szállítsa! Hogy csudálkozott a világ, mikor Bleriot átrepült Franciaországból Angliába! Ez ma már a repülőknél semmi, alig egy kis gyakorlat. Ma az Oceánt kell átrepülni ide-oda; Európából Amerikába s onnan vissza! A szárazföld fölötti repülés nem oly izgató, nem oly csodás, pedig már hányan lett temetője az a kis hely a földön, ahova gépével lezuhant! Földkörüli utazás, berepülni a világ minden táját, léghajón, avagy repülőgépen, ma ez a pilóták nagy feladata!

Amerikából Európába már sikerült átrepülni két ízben is, de Európából Amerikába csak most jutottak el az első bátor utasok. A dicsőség Németországa, mert az utasok közül kettő német, a repülőgép német gyártmány, tehát a német technika diadalát hirdeti.

A gép neve »Bremen«. A világ hírre szert tett utasok: Köhl kapitány és kísérője Hühnefeld báró, mindketten németek. A desau Junkers féle repülőgép gyárban felszerelték s kipróbálták maguknak egy gépet az Oceáni repülés céljából s miután Angolországban engedélyt nyertek arra, hogy onnan indulhassanak, tehát elrepültek a baldoneli repülőterre, s ott várakoztak addig, míg az idő alkalmasnak mutatkozott arra, hogy világhírű utazásukat megkezdjék. Itt csatlakozott hozzájuk harmadik utasnak James Fitzmaurice, az írországi repülési osztály főnöke. Így tehát hárman voltak az utazók: Köhl kapitány a gépkormányánál mint első pilóta, az ír őrnagy másod pilóta s mint utas a német báró Hühnefeld.

Mindent pontosan előkészítettek az útra s várták a kellő, alkalmas pillanatot, mikor felszállhassanak. A két pilóta indulás előtt meggyónt és megáldozott. Végre április tizenkettedikén, csütörtöki napon reggel háromnegyed hétkor érkezettnek látták az alkalmas percet arra, hogy megkezdjék útjukat, elinduljanak a végtelen légűrbe s talán a bizonyos halába.

Felszálltak tehát a levegőbe s elindultak Amerika felé. Rábizták magukat a Bremenre s szálltak a két lehetőség közé: vagy elérni Amerika szárazföldjét, vagy elpusztulni, mint már annyian mások!

Repült a Bremen s az első ötszáz kilométernyi utat a legsebbe időben tette meg. Az utasok már kezdtek bizakodni, hogy a tervezett időre eljutnak Newyorkba. Reményükben azonban csalatkoztak, mert ezután felhőbe jutottak s erős ellenszél áramlatakkal kellett küzdeniök. Mindamellert haladt a Bremen s útirányát is amennyire lehetett, — megtartotta. Már annyi utat megtet-

tek az Oceán felett, hogy Új Foundlandtól, vagyis az amerikai parttól mintegy kilencszáz mérföldnyire lehettek, mikor még sokkal hevesebb szelet kaptak, mely baloldalon támadta a Bremment s ez már az eredi útiránytól elfordította. Most kezdték belátni a Bremen utasai, hogy mi a lehetetlenség s mi volt az oka annak, hogy azok, akik előttük akarták átrepülni keletről nyugatra az Oceánt, — soha sem érték el Amerikát, de vissza sem tértek többé soha! — A szél viharra fokozódott s oly erős lett, hogy ilyenről az utasok még álmodni sem mertek volna. Így közelítették meg Új Foundlandot 450 mérföldnyire. Ekkor rettentő sűrű ködbe jutottak. Már most nem volt semmi kilátás, hiába szálltak 2500 méter magasra, majd leereszkedtek 50 méternyire, nem láttak semmit. Ebben a borzalmas helyzetben a gépnek már alig volt sebessége. Már-már azt hitték az utasok, hogy utolérte őket a végzet, sorsuk beteljesedett, itt a pusztulás.

Négy óráig vezette ebben a borzalomban Köhl kapitány a gépet s a Bremen legyőzte az elemeket, diadalmaskodott s megmentette utasai életét. A feladat meg lett oldva, az Oceánt átrepülték először kelet-nyugati irányban, Európából Amerikába.

Végre le kellett szállni. A Bremen gyorsan ereszkedett le s végre jéggé fagyott földbe ütközött s megállt. Utasaink Greenly Islandon voltak — Amerikában. Leszálláskor a gépalváza eltört, Köhl kapitány homlokán, Hühnefeld báró a kezefején sérült meg, de a sérülések csak csekélységek, nem komolyak.

Utasaink innen tovább mentek kitérve céljukhoz Newyorkba. Itt még az amerikai méreteket is meghaladó fogadtatásban vették részük. Egész Newyork amerikai

és német zászló díszítéssel s az üdvözlő beszédeket az egész világ számára rádiókon továbbították.

Az utasok most tehát Amerikában vannak. Ember, — de még madár által sem járt úton jutottak el oda!

Az ide érkezett eddigi hírek szerint még nem határoztak arról véglegesen, hogy mily útat választanak a hazájukba való visszatérésre!

POLITIKAI ÉLET.

A román kormány megállapította a kisantant konferencia időpontját s azt május huszadikára tűzte ki. A konferencián Titulescu román külügyminiszter fog elnökölni.

Károly volt román trónörökös titokban Angliába érkezett s ott tartózkodik Take Jonescu volt miniszterelnök egy rokonának a nyaralójában Daghuoth-Courtban. Azt mondja, hogy azért ment el a kontinensről, mert Franciaországban folyton zavarták a látogatók s már nagyon ideges lett. Mások meg azt állítják róla, hogy Angliában akar egy biztos repülővel megállapodni, abból a célból, hogy innen elrepüljön hazájába Romániába, — majd ha a román politikai viszonyok kedvezőek lesznek az ő visszatérésére.

A francia belügyminiszterium kommunikét adott ki, mely szerint Poincaré kormányának az új kamarában négyszázhatvan főnyi többsége van. A párisi tőzsdén ez a tudósítás oly emelkedést mutatott, hogy az értékek papírok árai 15—20 százalékkal szöktek fel.

Japánországból igen sokan vannak Kinában, kiknek helyzete a háború folyamán veszélyeztetve volt. Japánország,

B. S. A.

MOTORKERÉKPÁR

világhírű

Schmel Armis Ltd. Birmingham gyártmány a legjobb

Azonnal kapható

Maribori kerületben

AUTOMOBILES MOTOCIKLES, MARIBOR, Trg Svobode 6.

Prekmurjében: **NEMECZ JÁNOS** vas és gépkereskedésében **Murska Sobota**

hogy alattvalóit megvédje, nagyobb haderőt küldött Kínába, s ezek a csapatok sok helyütt igen élesen bánnak a kínaiakkal. Már több összecsapás történt japán és kínai részről s attól kell tartani, hogy a helyzet annyira megrosszabbodik, hogy a két állam között kitör a háború.

Az egyiptomi kormány nem hajlandó Angolországok mindenféle kívánságait teljesíteni. Az egyiptomi kormány kijelentette, hogy Egyiptom függetlenségét minden körülmények között meg fogja védeni és nem tűri el, hogy idegen hatalom az ország belügyeibe avatkozzék.

Angliát nem elégti ki az egyiptomi kormány határozata, de azért megvan az angol politikai köröknek az a törekvése, hogy ne hagyják a fönnyforgó kérdés elintézését kiélesedni.

Az Olasz-török tárgyalások Konstantinápolyban befejeződtek s így az olasz-török meg nem támadási szerződés aláírása küszöbön áll. Az olasz követ ezután meglátogatta a görög külügyminisztert s megkérdezte, hogy miképpen állanak a görög-török tárgyalások. Egyben kijelentette, hogy Olaszország igen szívesen fogadná Görögország részéről, hogy ha csatlakoznék az olasz-török meg nem támadási szerződéshez.

Amerika Franciaország mellőzésével akarja megkötni a háború ellenes paktumot. Miután a francia és az amerikai tervezet egymással ellenkeznek, Kellog amerikai külügyi államtitkár úgy akarja, hogy Németországot, Angliát, Olaszországot és Japánt megnyerje az amerikai terv számára s így kény-

szerítse Franciászógot arra, hogy a saját tervétől elálljon.

Anglia és Amerika. Chamberlain angol külügyminiszter kijelentette, hogy Anglia minden tervet szívesen elfogad, amely lehetetlenné akarja tenni a háborút, azonban az európai nagyhatalmak véleményét nem mellőzheti, így elsősorban nem tevesztheti szem elől Franciaországot. Meggyőződése ugyanis az, hogy Európában az angol-francia barátság elsősorban a béke biztosítója. — Ez a nyilatkozat egész Angliában nagy feltűnést keltett.

Politikai szemle.

A politikának legfontosabb eseményei a radikális klub ülésései, melyeken megnyilvánul a párt elégedetlen elemeinek véleménye is. Az eddigi magatartásokból kitűnik, hogy a kormánynak nagy többsége van s az elégedetlenek magukra maradtak.

Ezzel szemben az ellenzék Radics és Pribicevics vezérlete alatt a leghevesebb támadást folytatja a kormány ellen minden kérdésben. Egymás után nyújtanak be sürgőségi javaslatokat, melyeket hosszas, szenvedélyes beszédekkel okolnak meg, de ezeket persze a kormánypárt az illető miniszterek javaslatára, rendszerint elutasítja.

Radics a külföldi kölcsön ellen érvelt s beszéde folyamán jelezte, hogy a parasztdemokrata párt a pénzügyi tárcát akarja megkapni.

Pribicevics a kormány és a parlament viszonyáról beszélt. Követelte, hogy a miniszterelnök az üléseken szorgalmasan jelenjék meg. Erre Korosec belügyminiszter válaszolt a miniszterelnök helyett, de persze, az ellenzék a válasz nem elégtette ki.

Radics beszédei közben annyira elragadtatta magát, hogy a parlamentbe nem illő, sértő hangokat szólatat meg különösen egyes miniszterekkel szemben. Így például egy közbeszólása kapcsán így fejezte ki magát Radovics Cseda szociálpolitikai miniszterrel szemben: »Őn nem való disznónak, hogy lenne jó miniszternek!« Erre a miniszter magából kikelve így válaszolt: »Őn a legutolsó fráter! Részeg!« Még több ilyesmit is követett el Radics, minek az lett a vége, hogy a ház most öt tíz ülésről megint kizárta.

E kizárás miatt a parasztdemokrata koalíció nevében Pribicevics Szvetozár tiltakozást jelentett be a ház elnökénél s ismét azzal a eszmével foglalkozik, hogy a kizárás miatt a parasztdemokrata koalíció kivonul a parlamentből s nem vesz részt a tanácskozásokban.

A törvényhozó bizottságban szó volt arról, hogy nők is lehessenek bírák. Az általános hangulat azonban ennek az eszmének ellene van.

Egyébként a radikálisok részéről az egyes frakciók azon fáradoznak, hogy a pártbelső békéjét helyre állítsák. Az ellenzék pedig tovább folytatja támadásait a kormány ellen a külföldi kölcsön miatt. Széltében híresztelik, hogy a külföldi kölcsön eredeti tervezetében megbukott.

Marinkovics Bogdán pénzügyminiszter a hó 8.-án Londonba utazott hogy fontsterling kölcsönre vonatkozó tárgyalásokat folytassa és esetleg befejezze.

A koronás nyugdíjasok adója.

A koronás nyugdíjasok dinárra átszámított járulékaikat ugyan még nem kapták meg, de azért adót már azon az alapon fizetnek, mintha dináros illetményeiket élveznék.

Nagyon jól tudja mindenki, hogy mindazért, aminek élvezetében van az ember, azaz amiből megél, — adót kell fizetnie. Hanem azért, ami nincs, vagyis a nyomoruságért, ami van, adót kelljen fizetni, az igazán keserű dolog!

Engedelemmel és tisztelettel legyen mondva, hogy mikor egy intellektuálnak s havi, alig ezer dinárt meghaladó fizetéséből, vagyis inkább nyugdíjából 45—50 dinárt levonnak egy hónapra adóra, mert a fizetése rendezve lesz, — ez az eljárás talán mégis az állam tekintélye ellen van!

Az öreg nyugalmazott tisztviselő napszámba nem járhat, koldulni szégyel, — éhes, — rongyos legyen? A szabad ég alatt lakják?

Glavna Kontrola! Lásza ezt be, s ne akadályozza a már kiutalt járulékaik kifizetését s majd akkor azután, ha annak élvezetében léptünk, a legnagyobb hálával és kötelesség tudással fogjuk fizetni az adókat, amelyet reánk az állam kiro!

HIREK.

— Tévesen bement mondott kijavítása. A m. beti 19. számba »Gyűlés Murszka Szobáján« című cikkbe az a mondat került, hogy a prekmurjei kívánságokat részben a vármegyei pénztárból, részben saját erőből kell majd fedezni. Ez téves mondat. Klekl képviselő ur ezt a következőképpen mondta: »... a kisebb szükségletek fedezését nem fogja az állam a külföldi kölcsönből eszközölni, hanem részben a megyei, részben még az állami rendes költségvetésből pótolja.« (Köszönet a felvilágosításért. Szerk.)

— Katonai repülő verseny lesz Mariborban. Micics Ljubomir pilóta őrnagy a maribori Aeroklub főtitkára a petrovaradini légi flotta főparancsnoksága-

Bölcs Elifáz kudarca.

Egy ponton az ember mindig elbukik akármilyen bölcs. A mi Elifázunk csak 19 éves volt s már beválasztották a »Tudós Társaság« tagjai közé híres könyveért, amelyben az ablaknyílások nagyságának történetét írta meg. Azután hamarosan megjelent: »A körömvágás pszichológiája« című három kötetes műve, ezt követte egy hatvan kötetes illetlen, melyet országának minden iskolájában tankönyvnek használtak. Még két kisebb könyve jelent meg, párdon három. »A csoszogás rejtélye«, »Az emberi köszönés tudománya különös tekintettel a szumirokra« és »A szemforgatás művészete«. Elifáz a »Szigorúrend országának« polgára volt. Husz éves iról multa tekintett vissza, idestova negyven éves lett. Visszavonultan élt, a főváros közelében egy tóparti villában. Reggelenként nagyokat sétált, galambokat etetett, hiszen ropant szelid ember volt.

Élete fénykorát érezte közeledni, úgy hitte, most a tudománya legmagasabb csúcsára hághat, napról napra új és új utakat látott maga előtt. Fölfedezéseinek nagyszerűsége, néha annyira fölrázta, hogy kirohant a csilagos éjszakába, és a leszakadt hidra

lépett. Szigorúrendország lakói sokszor csóválták a fejüket. Ha valaki tudós ne futkározzon éjszakának idején az uccákon. Nagy műbe kezdett Elifáz. Bölcs művét tömörre és érthetőbbé tette, a fölösleges részleteket kihagyva, már csak egy tizenhat oldalos füzetke maradt és még ezt is mindig kisebbítette. Ebben volt letéve szigorúrendországi illusztrált egyetemes tudományok egyik fontos ágának kvintesszenciája »Erdőcsücsök nézeteinek csúcspontja« címén. Könyve egyébként csupa magarajzolta illusztrációból állt, egyetlen mondat szemléltetővé tette végett. Elifáz elhatározta, hogy kutatásainak korszak alkotó tételét, először előadás formájában juttatja a nyilvánosság elé és csak azután adja ki nyomtatásban.

A Bölcs Akadémiájának évi ülésén Elifáz már egyetlen mondatba sűrített tanításával jelent meg.

Ott volt mindenki, aki valaminek számított és szerte az országban már leste a nép apraja-nagyja, a beszédek és előadásokat e tárgyról, melyeket ingyen ösztöngáltak.

Szigorúrendország császára maga nyitotta meg a disz-ülést. Először is

a Bölcs Akadémiájának elnöke az ősz Klokovics, az irodalom buvára olvasta föl értekezését: A »V« betű szerepe irodalmunkban. »Utána Öblös Tőhötöm következett az orvosi kollegium előjárója, kopasz feje ragyogva villogott, míg tárgyát kifejtette. »Ha az ember álmos, ez annak a jele, hogy aludni kíván.« Dörgő taps, keddőbogatás jutalmazta merész előadását. Az országos gépészeti főtanárs bement elmés, zsebben hordható, kicsi készülékét, amellyel könnyedén lehet huszonhétfelé hasogatni a szörzalákat. Végre Elifázra került a sor. Elhivatottságának rettenetes sulya ránehezedett, lehorgasztott fejjel lépett a szószekekre. De beszédközben lassankint fölegyenesedett, kipirult, karjait széttárta, hangja kitüzesedett, zengővé vált. Először kifejtette irányát, módszereit, hivatkozott a múltjára, eddigi tevékenységére. Majd esetelte minden korok bölcselétének tapasztalatának, megfigyeléseinek hiányosságát. »Tévedések, tévedések« kiáltotta, mindenhol »tévedések«. De én megtaláltam a kivezető utat, kezemben vannak a bizonyítékok« és meglobogtatta néhány lapnyi kéziratát. »Ráöttem az igazságra: Az embernek combja van!« Rettenetes felfordul-

lás támadt erre a kijelentésre. A császár arca színeket játszott, úgymint zöldet, pirosat és főköt. Rögtön el is hagyta a ternet loholó kíséretével együtt. A vén Klokovics ráta a csengőt, elől a tudósok kara felugrott és a padokat verte. A közönség pedig torka szakadtából ordított: »pfúj Elifáz, pfúj, hazudik, gazember.« Az anatómusok külön nyilatkoztak, hogy ezernyi boncolás után meg vannak győződve, miszerint Elifáz nevetséges butaságokat beszél, emberi comb nincs. Pár nap múlva vaskos ellenírtok jelentek meg: »Ki hiszi vajjon, hogy az embernek is combja lehetne, mint a csirkének, a lónak, békának vagy a marhának?« »Mire használnánk és mire való ez nekünk?« Szegény Elifáz hamar letartóztatott. A vádlott nem tagadott semmit. »Önök is combja van«, — kiáltotta a bírónak. Halálra ítélték. Elifáz fönn állott a máglyán, már a lángok körül nyaldosták és még mindig ordított: »Tivakok, hát nincs szemetek? Nem látjátok, hogy combotok van? Nekem is van, nektek is van, mindenkinek van, még a nőnek is van, ti...« A többi elfojtotta a füst meg a szikrázó tűz.

Szegény, szegény Elifáz, de megjárta; pedig csak igazat mondott!

tól engedélyt kapott, hogy május huszonhetedikén Mariborban katonai repülőversenyt rendezhessen. Ezen a repülőversenyen a katonai légiflotta által használt de más típusu hadirepülőgépek is vehetnek részt. A versenynek különös érdekességet ad az a körülmény, hogy ez az első eset, amikor katonai repülőversenyeken a légi forgalmi társaság tulajdonában levő repülőgépek is benevezhetnek. A maribori repülőversenyt repülőgép kiállítással kapcsolják össze, a melyet a versenyt megelőző napig május 26.-án Mariborban rendeznek. A staféta repülést Maribor—Slovenska bistrica—Ptuj—Maribor között tartják. Lesz csoport repülés, egy és két ülésesek versenye, ejtőernyő mutatványok, ballon hadászat és légi posta bemutatás. A közlekedésügyi miniszter a repülő verseny és kiállítás látogatóinak az összes vasutakon ötven százalék kedvezményt engedélyezett.

— **Eljegyzés.** Trautmann Margitot M. Sobotáról eljegyezte Báder György D. Lendavai kereskedő. (Minden külön értesítés helyett).

— A földrengés után jégeső és ciklon pusztított Bulgáriában. Sztera Zagora városát és környékét a földrengés majdnem végképen elpusztította s ami még romokban, repedezett falakban megmaradt, azt most egy borzasztó ciklon tette tönkre. Ez a szörnyű vihar elsodorta a házak teteljét, a megrepedt házfalakat ledöntötte, fákat csavart ki tövestől, szekereket, lovakat a levegőbe emelt, a menekültek sátrait elsodorta. A már kijavított villamos vezetékelt eltérte a vihar úgy, hogy a város megint teljesen sötétségben van. A bankok és hivatalok iratait, könyveit a vihar az összedöntött sátrakból elhordta s így igen sok a kár. Mikor a ciklon elcsendesedett, akkor meg megereedt a jégeső, mely teljesen tönkre tette a termést. Az első jelentések szerint a viharok több mint hetven halott és sebesült áldozata van.

— **Május elseje.** Majdnem egész Európában csendesen teltek a május elsején tartani szokott munkás ünnepek és felvonulások. Varsóban azonban a szociáldemokraták menetét megtámadták a kommunisták s véres összeütközésre került köztük a sor. Három embert agyonlőttek, négyet életveszélyesen s többet könnyebben megsebesítettek. — Lembergben hetven kommunista vezért előre őrizetbe veti a rendőrség. Itt nem volt baj. — Moszkvában a vörös hadsereg diszfelvonulást rendezett, melyen vagy fél millió ember vett részt. Felvonultak az ifjú munkások férfi és női csapatai is.

— **Kun Béla kiadatása.** A budapesti törvényszék kiadási kérelmet küldött a bécsi törvényszéknek, melyben Kun Bélát olyan gyilkosságokkal vádolja, amelyeknek elkövetésére ő személyesen adott parancsot. Az ügyészség kiadási indítványát Efferor Grigor és Iackelson Isaja ukrán katona tisztek és Mildner Ferencz tüzérkapitány meggyilkolásának bűncselekményére alapítja. Az ügyészség a Magyarország és Ausztria közötti viszonzási szerző-

désre hivatkozva terjesztette be indítványát a törvényszékhez, mely azt továbbítani fogja Bécsbe. Egy bécsi lap a — Stunde — azt írja, hogy a híres kommunista vezért Magyarországon kívül még Németország is kifogja kérni, mert ott is folyik ellene büvádi eljárás, mert 1921-ben ott is kommunista puccsot szervezett. A német hatóságoktól azonban erre vonatkozólag még semmiféle megkeresés sem érkezett Bécsbe.

— **Az örült csendőr rémtette.** Magyarországon, a tolna megyei Bata községben szörnyű eset történt. Kovács István csendőrőrmester hirtelen megörült s ebben az állapotában agyonlőtte öt embert. Kovács István délelőtt az udvaron a fegyverét tisztította. Eközben a laktanyából kijött az udvarra Grasenics Géza tiszthelyettes, akire Kovács őrmester minden szó nélkül rálőtt s a tiszthelyettes nyomban holtan esett össze. A lövés zajára kiszaladt az udvarra a tiszthelyettes felesége, kire Kovács szintén rálőtt, de őt csak súlyosan megsebesítette. A csendőr a vértől még jobban felbőszülve bement az őrs konyhájába s ott a szakácsnőt minden további nélkül agyonlőtte. Ezután Kovács több töltenyt vett magához s így felszerelve elindult a községbe. A laktanya kapujában a kimenetelkor összetalálkozott Délczeg János csendőrrel, akit Kovács rögtön agyonlőtt. Azután elment a kocsmába, ott megivott fél liter bort s innen a község házára tartott, ide azonban nem mehetett be, mert zárva volt. Erre elment a »Hangya« szövetkezetbe s itt Bátor Ferencz üzletvezetőt lötte agyon. Innen azután eltávozott és Battaszék felé ment. Már most a hatóságok mindent megtettek, hogy az embert ártatlanná tegyék s csak a délutáni órákban sikerült őtet izgalmas hajszá után csendőrséggel körülvétni, mire Kovács öngyilkos lett.

— **Bécsben letartóztatták Lukács György volt népbiztos helyettést** Lukács György önként jelentkezett, mert már több nap óta kereste a rendőrség, de ő vidéken volt Bécsben sokat érintkezett Kun Bélával s résztvett a kommunista szervezetek irányításában. Kihallgatása azonban eredménytelen, mert semmiféle vallomást tenni nem akar. Az orosz szovjet kormány igen komoly ügynek tekinti Kun Béla letartóztatását s felhívja a világ összes proletáriátusát, hogy akadályozzák meg kiadatását.

— **Titkos fegyver szállítmány Ausztriában.** Weis felső ausztriai vasutállomáson a szociáldemokrata vasút bizalmi férfiak hamis fuvar levéllel szállított titkos fegyver szállítmányt lepleztek le. A fuvarlevél szerint a szállítmány vadászfegyver és a hozzá való tölteny lenne, azonban kintűnt, hogy a vagonokban acél hüvelyű katonai lövedékek és katonai fegyverek vannak. A szállítmányt visszatartották és a vizsgálat megindult.

— **Egy katonán kitört a veszettség.** Bektasevics Redzsa trnovói születésű muzulmán katona

Becskereken szolgált a tüzérség-nél. Nem sokkal bevonulása előtt otthon egy kutya megharapta. A napokban a veszettség tünetei mutatkoztak a katonán s beszállították a noviszadi Pasztör intézetbe. Segíteni azonban már nem lehetett rajta.

— **A budapesti árumintavásárra** a jugoszláviai nagyobb városok egymásután küldik legtekintélyesebb szakembereiket és főtisztviselőiket, hogy a vásárt tanulmányozzák.

— **Nem mehetett az apja temetésére, azért agyonlőtte magát.** Budapesten Kanut Tibor belügyminiszteri titkár volt, szülői Erdélyben laknak. Neki azonban Erdélybe mennie nem volt szabad s nem látogathatta meg beteg édes atyját sem. Most pedig, hogy édes apjának halála hírére vette s hogy a temetésére sem mehetett el, eikeseredésében agyonlőtte magát. (Szép európai viszonyok! Szerk.)

— **Részeg színész.** A gráci Városi Operában május elsején a munkás előadáson a „Bolygó Hallandit“ játszották. A címszerepet Dr. Schipper Emil, a bécsi opera baritonistája játszotta. Anynyira részeg volt azonban a művész, hogy nem tudott a lábán állani s végül is elvágódott. A közönség annyira felháborodott a botrányon, hogy elhagyta a színházat.

— **A kórházi ágyból — az uccára.** Farkas Vince dorozsnuti bankigazgatót vakbélgyulladásal a szegedi klinikán ápolták. Egy őrizetlen pillanatban, — pillanatnyi, elmezavarában — fejfelé a fának ment. Két ápolója le akarta fogni, de ő egyiket leütötte, a másikat félre lökte s azután kiugrott az ablakon a kövezetre, hol halálra zuzta magát.

— **Cipőgyárat fosztottak ki** automobilon betörők. Beogradban egyik elmúlt éjszakán a Kralja-Alexandra uccában a Boston cipőgyárat kifosztották. Mikor az őrs észre vette, hogy valaki jár a gyárban, segítséget hívott s mikor az igazgató és a főkönyvelő megérkeztek, látták, hogy egy kivilágított autó robogott el, melyen a betörők voltak. A kár igen nagy s rendőrség erélyesen keresi a banditákat.

— **Beograd helyettes polgármestere** Budapesten. Jovanovics Koszta, Beograd helyettes polgármestere, Lazarevics Vászta, a belügyminiszterium államvédelmi osztályának volt főnöke és Beograd városának nyolc tanácsnoka Budapestre utaztak, hogy a nemzetközi áru mintavásárt tanulmányozzák.

— **Az elemi iskolákban az előadások** június 20.-ig tartanak. A közoktatásügyi miniszterium rendeletet adott ki, mely szerint az ország összes elemi iskoláiban június 20.—27-ig viz-

K I N O

v MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 13. maja

popoldne ob 3, zvečer ob 8 ur

METROPOLIS

San jednog inženjera iz godine 2500.

Film titanske veličine. 2 dijela. Ciganska fantazija budućnosti u 14. činova.

I. i II. Del na enkrat.

VSTOPNINA:

za popoldan: I. prost. 20-, II. prost. 10-, III. prost. 3 D.

za zvečer: I. prost. 20-, II. prost. 15-, III. prost. 5 Din.

Lastnik kina

GUSTAV DITTRICH.

Egy jobb házból való fiu

tanoncnak

felvétetik BENKÓ ISTVÁN szabó mesternél Murska Sobota Zvezna ulica 215.

gák vannak, 28-án az az Vidovdán napján kell kiadni a bizonyítványokat.

— **Nagy vasuti szerencsétlenség Csókán.** A csókai vasut állomáson nagy szerencsétlenség történt, melynek négy halott és több sebesült áldozata van. A novakanizsai személyvonat a csókai állomást alig hagyta el száz méternyire, mire megtörtént a baj. A személyvonat hetedik kocsija felborult s négy utast, akik ki akartak a kocsiból ugrani, maga alá nyomott s azokat halálra zuzta. A vonat ugyanis rossz váltóra futott s így már észre vették előzőleg, hogy baj keletkezik, azért akart több utas szabadulni, de ezek jártak a legrosszabbul, mert a feldülő kocsi alá kerültek. Többen súlyosan sebesültek meg. A vizsgáló bizottság megállapította, hogy a váltó már rozoga volt s így történt a szerencsétlenség.

— **A Prpics banda utolsó tagja.** A zágrebi törvényszék most itélkezik a Prpics rablóbanda felett. Most egy koldus személyében elfogták Ursics Ráfaelt a banda utolsó szabadlábban levő tagját. Nála volt a banda tagjainak névsora. Sokat csavargott a hegyekben, de az éhezés végre is az emberek közé hozta, koldulni kezdett s így kézre került.

— Kivégzés golyó által. Veliko gradistjén Horvátországban halálra ítélték Makszics Gyorgyevics Milisztár huszonnyolc éves gradistjei földművest. mert fejszével megölte a bátyját, kinek a fiatal feleségét szerette. A gyilkosságra az asszony bujtotta fel s azt is elítélték öt évi súlyos börtönre. Makszics az utolsó pillanatban hidegvérrel, cigarettázva ment a vesztőhelyre, ahol csendőrök sortűzet adtak rá s azonnal holtan rogyott össze. Néhány perc múlva az orvosok már megadták az engedélyt arra, hogy eltemethessék.

— Vindischgrätz herceg betegsádsága. A frankhamisítási perben négy évre elítélt Windischgrätz herceg április 29.-ig betegsádságon volt s most ismét be kellett volna vonulnia a fogságba. Orvosai azonban ismét úgy találták, hogy egészségi állapota még veszélyes s azért kieszközölték, hogy újabb három havi szabadságon maradjon július harmincadikáig, ha ugyan addigra nem részesülne amneszciában.

— Nyolc halálos ítélet. A zágrebi törvényszék a Prpics féle rablóbanda ellen folytatott perben a bizonyítási eljárást befejezte s azután a vádbeszédre került a sor. Az ügyész nyolc vádlott ellen halálbüntetést, négy vádlott ellen tíz, huszónégy fegyűzbüntetést kér. Ezután a védők beszédei következnek.

— A német oceanrepülők. A német ocean repülőket Newyorkban lelkesen ünnepelik. Genly Islanden, ahol először leszállottak, a Bremant kijavították már úgy, hogy ismét használható Köhl kapitány eddig úgy határozott, hogy a gépet majd a newyorki Junkers telep mechanikusaival megvizsgálattja még egyszer s ha azok is véleményezni fogják, a gép használhatóságát, akkor Európába vissza szatén a Bremennel fogja megtenni a repülőutat.

TORMA.

Kérem, legyen szives ezt a levelet Murszkában átadni a „Muravidék” számára!

— Nagyon szivesen! Kinek adjam át?

H. urnak a nyomdában, vagy N. urnak a lakásán?

„Mindegy ördög!” Az a fő, hogy a levél jókor érkezék!

A D. szálloda éttermében.

„Fő ur, kérem, ez a sült oly kemény, hogy nem bírom elfogyasztani! Sziveskedjék elhívni D. urat!”

„Kérem hasztalan! Azzal nem tetszik segíteni! Ősem bírja megrágni!”

Két rendeléssel állít be a bácsi a patikába. Az egyik Dr. B.-től van, a másikat N. irta.

„Egy óra múlva készen lesznek a gyógyszerek!” Szól a patikus.

„Kérem össze ne tessék cserélni a patika szereket, mert az egyik a feleségemnek szól, a másik meg a tehenemnek, mert az is beteg. Aztán igen nem szeretném, ha a tehennek valami baja lenne a — csere miatt!”

GAZDÁLKODÁS.

A lovak szoktatása az ügetéshez.

Lovaink igen nagy hibája, hogy nem lehet őket ügetésre használni. Órák telnek el, míg valamilyen közeli 10—12 km.-nyire levő községből becommognak Murszkába; pedig de sokszor szükséges, hogy orvosért, orvoságért, vasutra, hivatalba stb. kell menni. Az idő pénz. Nagyon szomorú dolog, ha nincsen a faluban olyan jó futó ló, amely 3—4 perc alatt nem tud egy kilométeres utat futni, a 10 kilométert képtelen 1/2—3/4 óra alatt bejárni.

Ne számítsunk a versenylovak 1 perces teteményképességeire, de azt megkövetelheti minden gazda a lovától, hogy 5 perc alatt átlag egy kilométert bejárjon. Azért írom átlag, mert 2—3 kilométeres ügetés után, amihez 8—12 perc kell, 2—3 percig lépésben kell járni neki.

Ezt persze jó uton, könnyű, emberrel együtt 3—5 métermázsás kocsi-val el lehet érni a mi nehezebb muraközi lovainkkal is, nem túl meleg időben; és így egy nap alatt egy pár lónak 60—70 kilométert kell bejárni. Hogy ezt elérhessük, már csikó korában lassan, óvatosan, fokozatosan naponta 50 méterrel hosszabb utat kell futtatni az 1 éves csikókkal, hogy a mellkas, tüdő és szív erősödhessen. Ezt az 50—50 méterrel olyan gyorsan kell szaladnia, amilyen gyorsan csak bírja. 20 nap múlva már egy kilométernyi utat fog ügetve szaladni a csikó. Ezentúl nem szabad fokozni sem az uthosszát, sem a sebességet. Hat hónapig naponta 1-szer ezt az egy kilométert szalasztatjuk őket a lehető legnagyobb sebességgel; de az uton nap-nap után mindig többet és többet futtatjuk őket az anya kanca mellett lassu ügetésben (5 perces tempóban). 2—3 éves korban még mindig lehet a tüdőt, szívet, izmokat erősítő legsebesebb futást, naponta gyakorolni, mert 5 éves korig ezek a szervek fejlődnek.

Senki ne féljen, ha a lóva a sebes futástól megizzad, mert az nincsen ártalmára, inkább hasznára van neki. Az erősen megizzadt lovat a megszáradásig sétáltatni kell; de meleg istállóba állítani az ilyen tilos, amíg a lélekzése meg nem csendesedik, helyesebben egészen lassu nem lesz. Nagyon jó az ilyen erősen megizzadt lóról fakéssel az izzadságot lehuzni és ruhával, szalmával megszárogatni, ledörzsölni, lecsutakolni a bőrt.

Minden lóval nem lehet egyformán bánni. Némelyik többet bír, másik ezt a kevés kis tréninget sem bírja. Az előbbtől többet, az utóbbtól kevesebb futást kívánunk és lassabban fokozzuk, de fokozzuk az első megizadásig.

Csakis ilyen észszerű tréninggel lesz a prekmurjei gazdának kétszer többet erő elég jól futó muraközi lóva melyet szántásra jobban fog használni tudni, mint a mait.

KÖZGAZDASÁG.

Tenyészbénaság (az emberi szifiliszhez hasonló, de vele nem azo-

nos betegség) miatt Prekmurjéből Ljutomer és Radgona kerületekből továbbá Dravograd (Prevalje) Slovenigradec, Gornji Grad, Celje, Konjice, Šmarje, Rogas, Kozjan, Maribor bal és jobb Part-ból élő lovakat, szamarakat, öszvéreket Ausztriába és Magyarországra szállítani nem szabad.

Pusztító mezei egerek. A mezei egerek ismét annyira elszaporodtak, hogy pusztításukkal máris komolyan kezdik veszélyeztetni az ideai aratást. A hatóságok is úgy látszik, kezdenek foglalkozni ezzel a csapással s kísérletezés folyik az egerek elpusztítása céljából. A járási hatóság kiküldötte Dolnja Lendaváról a gazdasági szak előadót, hogy a községek előjáróságának közbejöttével alkalmas módon megkezdjék az egerek irtását. A dolnja lendavai gazdasági kiküldött utasítása szerint tejbe mérget főznek meg, azután ebbe a folyadékba aprókenyér darabkák vannak beáztatva, melyek az egérlukákba lesznek behelyezve. Ezzel a szerrel az egerek pusztítása Turniscaén már kezdetét is vette az egész határban. (Nem lenne alkalmasabb szakember, egy állatorvos? Szerk.)

SPORT.

„S. K. PREKMURJE”

Tréning minden kedden és csütörtökön délután 6 órakor. Vasárnap meg 5 órakor lesz megtartva.

Csapatkapitány.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA, május 9.			
100 kg.	Buza	Din.	350—
»	»	Rozs	850—
»	»	Zab	225—
»	»	Kukorica	250—
»	»	Köles	200—
»	»	Hajdina	225—
»	»	Széna	50—65
»	»	Bab cseres.	450—500
»	»	vegyes bab	350—
»	»	Krumpli	75—100
»	»	Lenmag	370—380
»	»	Lóhermag	2200—2600

M. SOBOTA május 9.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	7-50	9—	10—
Üsző	6—	7—	8—	9—
Tebén	3.—	4—	5—	6—
Borju	—.	11.50	12—	12.50
Sertés			14—	15—
Zsir I-a			22—	26—
Vaj				80—
Szalonna			25—	28—
Tojás 1 drb.				—75

PéNZ.

1 Dollár	=	Din.	56.70
1 Pengő Budapest	=	»	10.—
1 Schil. Bécs	=	»	7.99
1 Kor. Praga	=	»	1.67
1 Lira	=	»	2.46
Zürichben 100 Din	=		9.135 sfrk.

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem a n. érdemű közönséget, hogy PEČAROVCEN május 15.-én vegyes kereskedést nyitok.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogást

Morgenstern Jolán
trgovina PEČAROVCI.

„PUCH“
Biciklik
Motorkerékpárok
kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók
Nemecz János
vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože
k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Proda se

zelo lepo posestvo z lepo zidano hišo primerno za trgovino gostilno ali drugo obrt. Vinograda prvovrstnega je z 2 1/2 orala in prvovrstnega sadonosnika in njih tudi 2 1/2 orala. V hiši je pet lepih sob kuhinja velika klet hlevi in druge potrebne reči. Posestvo leži pet minut od cerkve Kapela tik velike ceste in 25 minut železnica Slatina Radenci. Kupec naj se oglasi v trgovini BRAČKO ali gostilna HAUSMAN Rački vrh blizu Radenci.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prve kak szi szpoküpijete Vase potrebscsine za zénitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika záloga i zbéra v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfle in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilika nica.

Velika záloga zenszki krscsákov i rázno traletno i drobno blágo.

Szolidna posztrezba! Niszike cène!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA.

Glávni trg. Bergerova hisa

Terjessze és olvassa a
„MURAVIDEK“-et